

SRIJEMUŠ - ljekoviti divlji luk

Srijemuš je biljka koja raste u zasjenjenim i vlažnim listopadnim šumama, uz šumske puteve i potoke. Poznata je i po imenima divlji ili medveđi luk. Ukoliko među prstima protrljate bilo koji dio biljke, on će zamirisati kao bijeli luk, otuda naziv divlji luk.

Ispod zemlje ova biljka ima 2-5cm, duguljastu lukovicu, dok iznad rastu po dva, redje tri eliptična, duguljasta i šiljata lista intezivno zelene boje, koji se pri bazi sužavaju u dugu peteljku. Stabljika je uspravna i okrugla, a na njenom vrhu se od aprila do juna razvijaju bijeli zvjezdasti cvjetići, skupljeni u cvast poput štita.

Srijemuš je ljekovita biljka. U rano proljeće, prije nego što biljka procvjeta, ubiraju se mladi listovi koji su ljekoviti i koji se jedu kao salata u svježem stanju, jer sušenjem i kuvanjem gube svoja ljekovita svojstva. Dok je mlad, list srijemuša jako liči na list mrazovca i đurđevka koji su jako otrovni. Ukoliko dobro ne poznajete ove biljke, bolje ih nemojte sami brati. Pored listova ljekovita je i njegova lukovica, ona se sakuplja od avgusta do oktobra.

DA LI ZNAŠ

...da je drugi naziv za srijemuš-medvedi luk nastao po tome što postoji vjerovanje da medveđi, nakon buđenja iz zimskog sna, tragaju za ovom biljkom, ne bi li njome očistili organizam.

...da je 1992.godine srijemuš zbog svoje ljekovitosti u Evropi proglašen za medicinsku biljku godine.

...da srijemuš zbog svog ljekovitog dejstva svrstavaju u 4 planetarne biljke.

Zadatak:

U prašumi Biogradska gora, u rano proljeće, prije nego što drveće olista, u spratu zeljastih biljaka pojavljuju se listovi i cvjetovi srijemuša, koji pokrivaju veliku površinu šume.

Pokušaj da objašniš zašto se ova biljka, kao i ostale biljke u spratu zeljastih biljaka, pojavljuju upravo u to doba godine.

BOROVNICA

ukusna, modra bobica

DA LI ZNAŠ

...da je borovnica jedina prirodna hrana koja je plava.

...da se mladi listovi borovnice primjenjuju u liječenju šećerne bolesti, pa se borovnica još nazivaju i prirodnim insulinom.

Borovnica je maleni, višegodišnji grm, koji raste na višim nadmorskim visinama, na obodu listopadnih i bukovih šuma i planinskim čistinama, gdje obrasta velike površine. Borovnica ima pušav korijen i tanke grančice zelene boje, na kojima se nalaze sitni ovalni ili jajasti listovi, koji su na rubu sitno nazubljeni. Pojedinačni cvjetovi se nalaze u pazuzu listova, okruglasto-zvonastog su oblika i svijetlo roze boje. Plod je sočna modra bobica veličine zrna graška, koja se na vrhu završava kružnim udubljenjem. Sazrijeva od jula do avgusta i blago kiselog je ukusa.

Borovnica je ljekovita biljka čiji se plodovi i mlado lišće koriste za liječenje različitih bolesti. Najbolje je konzumirati plodove borovnice u svježem stanju. Od plodova borovnica spravlja se jako ukusan sok i marmelada, a od osušenih listića čaj.